

ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ

УДК 65.012.34

**МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

О. Ю. Антонюк

студентка 6 курсу, група ФІНм-61, навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Науковий керівник – к.е.н., доцент О. О. Ляхович

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті досліджено методичні підходи підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства та описані її основні елементи. Розкрита сутність здійснення інтегрованої логістичної функції. Зокрема, наведені приклади мікрологістичних систем.

Ключові слова: логістична діяльність підприємства, логістичні системи, концепція інтегрованої логістики.

В статье исследованы методические подходы повышения эффективности логистической деятельности предприятия и описаны ее основные элементы. Раскрыта сущность осуществления интегрированной логистической функции. В частности наведены примеры микрологистических систем.

Ключевые слова: логистическая деятельность предприятия, логистические системы, концепция интегрированной логистики.

In the article the methodological approaches of improving the effectiveness of logistical activities of the company are investigated and its basic elements are described. The implementation of a logistic integrated function is mentioned. Examples of micrologistics systems are given.

Keywords: logistics activities logistics systems, conception of intergrated logistics.

Сьогодні на українському ринку логістичних послуг працює безліч компаній. Великі міжнародні, національні оператори та порівняно невеликі транспортні і експедиторські фірми пропонують, як правило, досить широкий спектр послуг доставки практично будь-яких вантажів в різних обсягах і напрямках.

Потреба в транспортних послугах безпосередньо залежить від економічної ситуації у країні. Коли обсяги виробництва і продажів скорочуються, то відповідно це негативно впливає на транспортний ринок загалом. Однак, компанії, що пропонують для своєї цільової аудиторії оптимальні логістичні рішення, адаптовані під особливості конкретної галузі та сегменту ринку і в таких умовах можуть не тільки зберегти, але і значно зміцнити свої позиції.

Аналіз основних досліджень. Дослідження ролі логістики в управлінні підприємством завжди було актуальне для вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як Гаджинський А.М., Крикавський Є.В., Москвітін Т.Д., Кальченко А.Г. та інші.

Метою статті є аналіз можливих підходів підвищення ефективності логістичної діяльності підприємств та розкриття її цілей.

Управління матеріальними потоками підприємства призводить до великих витрат. Служба логістики та її діяльність тісно пов'язана з діяльністю служби фінансів. Наприклад, для визначення оптимальних обсягів запасів, служба логістики буде використовувати не

лише економічні розрахунки, але і реальні фінансові можливості підприємства. Рішення служб логістики і фінансів приймаються також під час закупівлі обладнання для того, щоб забезпечити логістичні процеси. Управління і контроль за транспортними та складськими витратами здійснюється спільно.

Функціональний взаємозв'язок служби логістики на підприємстві зі службами маркетингу, фінансів і планування виробництва наведена в табл. 1 [1, С. 408].

Таблиця 1

Функціональна взаємозв'язок служби логістики на підприємстві зі службами маркетингу, фінансів і планування виробництва

Назва функцій \ Назва служб	Логістика	Маркетинг	Фінанси	Планування виробництва
1. Планування товару	×	×		×
2. Планування послуг	×	×		
3. Упаковка	×	×	×	×
4. Постачання виробництва сировиною та ін.	×			×
5. Поповнення запасів в системі розподілу	×			×
6. Контроль за процесами виробництва	×			×
7. Проектування і розвиток складського господарства підприємства	×		×	×
8. Фінансування обладнання	×		×	
9. Управління транспортом	×		×	
10. Управління запасами	×		×	×

Управління логістичною діяльністю підприємств полягає в управлінні процесами потоків всередині підприємств з урахуванням зовнішніх умов. Таке керування здійснюється на основі планування, прогнозування, координації, організації, обліку, аналізу, регулювання моніторингу та контролю. На рис. 1 наведено елементи логістичної діяльності підприємства.

Рис. 1. Елементи логістичної діяльності підприємства

Перспективи розвитку логістики в Україні можна звести до трьох основних напрямків:
 1) інтеграція українських організацій в глобальну логістичну мережу;

- 2) запровадження новітніх технологій і обладнання;
- 3) розвиток інтегрованої логістики.

Найбільша проблема для України – це інтеграція в глобальну логістичну мережу, оскільки в країні присутнє відставання в розвитку логістичних технологій в порівнянні з провідними країнами. З метою прискорення інтеграції України в глобальну логістичну мережу, необхідно максимально наблизити рівень розвитку логістичної системи України до світового рівня шляхом впровадження новітніх технологій та обладнання.

Сучасна теорія логістики використовує велику кількість економічних інструментів (прийоми, методи, алгоритми і моделі) при плануванні і організації логістичної діяльності підприємства, однак лише невелика частина цих інструментів використовується в практичній діяльності українських підприємств.

Для розвитку логістики використовують елементи електронної комерції в логістичній системі, використання Інтернету, а також створення паралельного логістичного ланцюжка: виробник – сайт – відділ обробки замовлень – споживач. Крім того, суттєвим резервом для підвищення ефективності логістики є використання системи GPRS (General Packet Radio Service) в транспортній логістиці. Постановка задачі на інформаційних і фінансових потоках представлена на рис. 2.

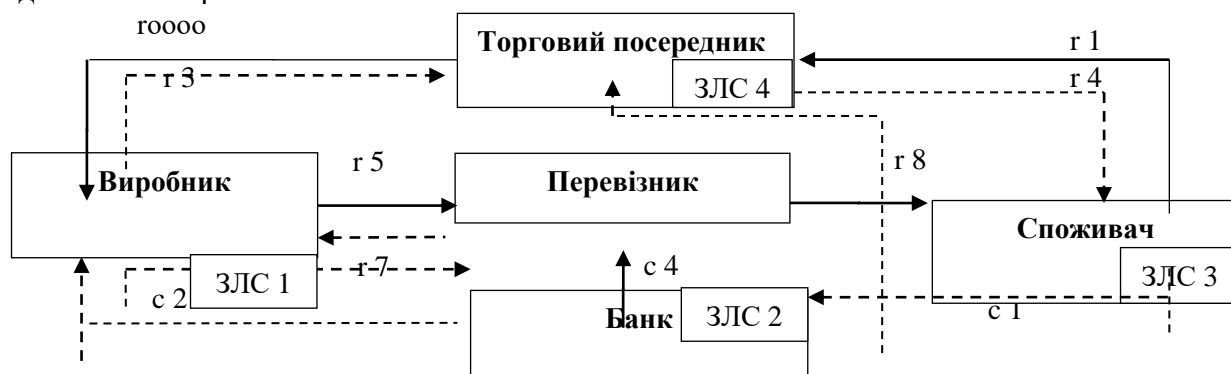

Рис. 2. Схема постановки задачі структурно-функціонального синтезу логістичної системи [1, С. 409] :

ЗЛС₁... ЗЛС₄ – ланки логістичної системи, r_1, r_2, \dots, r_8 – інформаційні потоки, c_1, c_2, \dots, c_4 – фінансові потоки

Скорочення всіх видів витрат, пов'язаних з управлінням матеріальними потоками, транспортуванням, складуванням, управління замовленнями, закупівлями інвентарем та упакуванням, дозволяє компаніям вивільняти кошти для додаткових інвестицій у складське обладнання, інформаційні та комп'ютерні системи, рекламу, маркетинг. Тому не дивно, що найкращими компаніями в світі є ті, які використовують концепцію інтегрованої логістики.

Для зменшення витрат на 1/3, а також для збільшення прибутку, компанії використовують мікрологістичні системи, такі як «Time-based Logistics» (логістика, заснована на часі), «Just-in-time» (логістика точно в термін) та інші [4, С. 16].

Інтегрована логістична функція в процесі управління товарами здійснюється через певну систему форм та методів практичної діяльності [3, С. 160].

Успішна діяльність підприємств, які займаються логістикою, має спиратися на декілька важливих факторів [2]:

1. Час пошуку автомобілів не має займати більше однієї години. Можливість швидко та оперативно готувати автомобіль для завантаження.
2. Безпека, відповідальність та трирівневий контроль транспорту і вантажу дозволяє підприємствам здійснювати збереження вантажу, дотримання термінів доставки.
3. Індивідуальний підхід в ціноутворенні підприємств формується для кожного клієнта індивідуально.

4. Мобільність і оперативність. Змога виїхати в будь-яку точку України, організувавши адресну доставку вантажу і його професійне розвантаження та завантаження.

5. Гнучкість, завдяки якій підприємства завжди мають надавати своїм клієнтам вигідний і зручний варіант співпраці (можливість накопичення невеликих вантажів на своїх складах для оптимального доставлення обсягу замовлення).

Методичні підходи для підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства включають:

1) Посилення взаємодії між різними функціональними ланками, що здійснюється за допомогою поліпшення різних економічних механізмів.

2) Досягнення необхідного рівня координації завдяки організаційним перетворенням в структурі управління підприємством.

3) Збільшення ефективності логістичної діяльності підприємств за допомогою використання ЕОМ та спеціальних інформаційних систем.

Основними недоліками відсутності централізованої системи управління логістикою на підприємстві є [4, С. 284]:

- погана координація діяльності різних підрозділів підприємства;
- конфлікт цілей різних підрозділів одного підприємства;
- утворення надмірних запасів усіх видів;
- проблеми в обміні інформацією між підрозділами;
- відсутність інформації про загальні логістичні витрати і відповідно відсутність змоги управління ними, як наслідок – зниження ефективності діяльності підприємства.

Ймовірними напрямками діяльності для гарантування високої ефективності логістики можуть бути:

- 1) об'єднання в єдиний механізм транспортування, складування і створення запасів;
- 2) економічне забезпечення постачання, виробництва і збуту, визначення найбільших економічних розмірів відвантажень;
- 3) вибір способу перевезення і виду транспорту, вироблення оптимальних схем складування, а також тактики поповнення запасів.

Висновки. На світовому ринку з кожним роком збільшується роль логістики і зростає значення логістичного менеджменту. Основне завдання логістики полягає в тому, щоб всі її стадії, а саме забезпечення, виробництва і збуту, розглядалися як єдиний, а також безперервний процес трансформації та руху продукту і пов'язаної з цими процесами інформації. Логістичні операції дають змогу підприємствам здобути ринкове зростання, а також значну економію за рахунок збільшення масштабів діяльності і підвищення прибутковості. Успішне впровадження логістичного управління та перебудова ланцюгів постачання сприятиме виявленню усіх наявних ринкових можливостей і удосконаленню системи прийняття рішень. Інтегрована логістика ж дозволяє підтримувати системну стійкість промислової компанії на ринку, узгоджувати внутрішньо-фірмові протиріччя між закупівлями, маркетингом, фінансами і продажем, а також оптимізує міжорганізаційні взаємозв'язки із логістичними посередниками. Застосування концепції інтегрованої логістики, а також впровадження новітніх технологій дозволить логістичній системі України вийти на світовий рівень та забезпечити високу конкурентоспроможність українських підприємств.

Список використаних джерел:

1. Гаджинський А. М. Логістика : навчальний посібник / А. М. Гаджинський. – 5-е вид. перероб. і доп. – М. : Маркетинг, 2004. – С. 408–409.
2. Стратегія та тактика або довідник успішного логіста [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.delivery-auto.com.ua/userfs/LocalizableFiles/uk-UA/Articles.pdf>
3. Кальченко А. Г. Логістика : підручник / А. Г. Кальченко. – К. : КНЕУ, 2003. – 284 с.
4. Крикавський Є. В. Логістика підприємства : навч. пос. / Є. В. Крикавський – Львів : Львівська політехніка, 2005. – 160 с.
5. Москвітін Т. Д. Торговельна логістика : навчальний посібник / Т. Д. Москвітін. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 161 с.